

НОВИ САД - 1791 - Умро је Емануило Јанковић, српски писац, преводилац, природњак, књижар и штампар. Гимназију је завршио у родном Новом Саду а медицину је студирао у Халеу. У Прагу је изучио књижарски и штампарски занат. У Лајпцигу је 1790. купио штампарију и донео је у Нови Сад како би штампао српске књиге, али му власти то нису дозволиле па је штампао књиге на немачком, латинском, мађарском. У Новом Саду је држао књижару где је уз књиге нудио и музикалије, бакрорезе. Преводио је и прерађивао стране позоришне комаде, превео је комедију К.Голдонија "Терговци", Ф.К. Штарка "Зао отац и неваљао син", посрбио је и комад Ј.Ј. Енгела "Благородни син". Превео је и "Описаније живота и хероических дел фелдмаршала од Лаудон" непознатог аутора. Био је члан Природњачког друштва у Халеу и аутор је дела: "Физическо сочињеније".

Догодило се на данашњи дан. Данас је четвртак, 23. септембар.

63. п.н.е. - Рођен је римски државник и војсковођа Октавијан Август, први римски цар, адоптирани син Гаја Јулија Цезара. Годину дана после убиства Цезара 44. пре нове ере, као командант сенатске војске код Мутине потукао је Марка Антонија, али је убрзо с њим и Марком Емилијем Лепидом склопио тријумвират. После друге победе над Антонијем код Аксијума 31. пре нове ере, која му је омогућила освајање Египта, под именом Август преузео је сву власт и укинуо републику. Завео је нови облик владавине познат у историографији као принципат. Улепшао је Рим низом грађевина, помагао стваралаштво и уметност. "Августов" или "Златни век" сматра се најсјајнијим периодом римске историје.

1592 - Умро је француски писац и филозоф Мишел Ејквем де Монтењ, обновитељ интелектуалног скептицизма и весник слободније друштвене мисли у 17. и 18. веку. Сматрао је да је људски разум немоћан у тражењу истине и правде, али да је сваки човек дужан да нађе извесне норме у приватном и јавном животу како би живео разумно, свестан својих општељудских одговорности. Дела: "Есеји", "Дневник путовања".

1687 - Војвода Стојан Јанковић, вођа ускока у Равним Котарима у северној Далмацији,

погинуо је у нападу на Турке у Дувну. У борби с Турцима 1666. заробљен је и одведен у Цариград, одакле је после 14 месеци побегао, што је опевано у српској народној песми "Ропство Јанковић Стојана", а 1686. отео је Сињ од Турака. За подвиге у борбама против Турака, млетачке власти су га одликовале титулом "кавалијера" и дале му велико имање у Котарима.

1719 - Лихтенштајн је постао суверена кнежевина у оквиру Светог римског царства (Немачка).

1817 - Шпанија и Велика Британија потписале су споразум о забрани трговине робљем.

1819 - Рођен је француски физичар Арман Иполит Луј Физо, који је с Леоном Фукоом израчунао брзину светлости. Доказао је да се светлост спорије креће у води, пронашао метод за мерење ширења чврстих тела на топлоти и оптичким експериментима приказао увлачење етра у тела при кретању.

1846 - Немачки астроном Јохан Готфрид Гале открио је планету Нептун.

1858 - Основана је Земунска гимназија. Најстарија гимназија која ради у континуитету у данашњој Србији основана је у Сремским Карловцима (1792) а друга у Новом Саду (1810). Трећа по старости је Земунска. Прве године рада имала је само 21 ученика. Од 1872. Земунска гимназија има сва четири разреда. Од 1925. отворена је и за женску децу. Данашња зграда гимназије саграђена је 1879. у неоренесансном стилу, а изградио ју је Никола Колар, касније дораде су у стилу позне сецесије.

1866 - Српски кнез Михаило Обреновић и кнез Никола И Петровић закључили су уговор о присаједињењу Црне Горе Србији као и савез против Турске.

